

LIETUVOS RESPUBLIKOS

FIZINIO BARJERO LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOJE PRIE EUROPOS SAJUNGOS IŠORĖS SIENOS SU BALTARUSIJOS RESPUBLIKA ĮRENGIMO ĮSTATYMAS

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

konstatuodamas, kad trečiosios valstybės prieš Lietuvos Respubliką vykdo hibridinę agresiją, kurios metu, pažeidžiant tarptautinės teisės normas ir nesilaikant priimtų tarptautinių įsipareigojimų, organizuojami masiniai ir neteisėti Lietuvos Respublikos valstybės sieną kertančių asmenų iš trečiųjų šalių srautai;

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu ir valstybės nacionalinio saugumo prioritetu;

siekdamas užtikrinti Nacionalinio saugumo strategijoje nurodytus gyvybinius Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus;

pripažindamas, kad skubus fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir kartu Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika turi strateginę reikšmę, siekiant likviduoti susidariusią ekstremaliąją situaciją dėl trečiųjų valstybių organizuojamo masinio asmenų iš trečiųjų šalių antplūdžio;

priima šį Lietuvos Respublikos fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymą.

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Fizinis barjeras Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika (toliau – fizinis barjeras) turi būti operatyviai įrengtas,

siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą ir šio įstatymo preambulėje nurodytų tikslų įgyvendinimą.

2. Šis įstatymas nustato fizinio barjero įrengimo bendruosius principus ir reikalavimus, taip pat sudaro teises, finansines ir organizacines sąlygas operatyviam fizinio barjero įrengimui.

3. Šiuo įstatymu nustatomas specialusis teisinis reguliavimas taikomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu įgyvendinamam fizinio barjero įrengimo projektui (toliau – projektas). Projektas pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos projektu.

4. Teisiniams santykiams, kylantiems šio įstatymo pagrindu, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas ir juos įgyvendinantys teisės aktai ai. taikomi tiek, kiek tai neprieštarauja šiam įstatymui.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Fizinis barjeras** – valstybės sienos apsaugos infrastruktūros objektas ar tarpusavyje susiję objektai, sudaryti iš visumos statinių ir įrenginių, reikalingų užtikrinti valstybės sienos apsaugą, stebėjimą ir kontrolę.

2. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme, Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme, Viešųjų pirkimų įstatyme, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme.

ANTRASIS SKIRSNIS

PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

3 straipsnis. Projekto įgyvendinimas

1. Sprendimą dėl projekto organizavimo ir vykdymo priima Vyriausybė.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime nustatomas projekto užsakovas ir projekto vykdytojas, jų funkcijos, konkrečių darbų atlikimo vieta, fizinio barjero inžineriniai

reikalavimai, darbų atlikimo terminai, finansavimo tvarka ir kiti esminiai su projekto vykdymu susiję aspektai bei sąlygos.

3. Projekto vykdytoju šio straipsnio 1 dalyje nurodytu Vyriausybės sprendimu skiriamas juridinis asmuo, kuriame valstybei tiesiogiai ar per valstybės valdomas įmones priklauso ne mažiau nei 2/3 balsų suteikiančių vykdytojo akcijų ar dalių, taip pat kuris turi būtiną patirtį, pajėgumus ir galimybes įgyvendinti projektą.

4. Projekto įgyvendinimo procesą prižiūri ir vertina Vyriausybės nutarimu sudaryta tarpinstitucinė komisija (toliau – komisija), kuri stebi projekto įgyvendinimo eigą, nagrinėja su projekto įgyvendinimu susijusią informaciją ir prireikus teikia pasiūlymus Vyriausybei. Komisijos užduotis ir personalinę sudėtį nustato Vyriausybė.

4 straipsnis. Projekto įgyvendinimo finansavimas

1. Projekto įgyvendinimas finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis, finansavimui taip pat gali būti nustatyta tvarka naudojamos Europos Sąjungos paramos ir kitų šaltinių lėšos.

2. Projektui skiriamas finansavimas turi padengti projekto įgyvendinimo išlaidas. Vyriausybė nustato projekto finansavimo tvarką, užtikrinant, kad lėšos būtų skiriamos operatyviai, siekiant projektą įgyvendinti laiku.

3. Projekto vykdytojas, įgyvendinant projektą, nesiekia gauti su projektu susijusios investicijų grąžos ir (ar) pelno.

5 straipsnis. Sprendimų priėmimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos, pagal kompetenciją priimdamos sprendimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, visapusiškai bendradarbiauja tarpusavyje ir su projekto užsakovu bei vykdytoju, keičiasi reikalinga informacija ir užtikrina savalaikį sprendimų, suteikiančių projekto užsakovui, projekto vykdytojui ir (ar) kitiems projekto įgyvendinime dalyvaujantiems asmenims teisę vykdyti fizinio barjero projektavimo, statybų, rangos, įrengimo ir kitus susijusius darbus, priėmimą. Su projekto įgyvendinimu susiję sprendimai turi būti priimami per įmanomai trumpiausią laiką.

2. Projekto vykdytojui projekto įgyvendinimo laikotarpiui Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti suteikiama teisė laikinai naudotis Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir (ar) kitiems subjektams patikėtais valstybei nuosavybės teise priklausančiais sklypais ir (ar) statiniais, reikalingais fiziniam

barjerui įrengti, netaikant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatytų procedūrų.

6 straipsnis. Nuosavybės teisė

Fizinis barjeras ir (ar) atskiros jo dalys projekto įgyvendinimo metu ir projektą užbaigus nuosavybės teise priklauso valstybei.

7 straipsnis. Pirkimų vykdymas ir sutarčių sudarymas

Pirkimai, skirti projekto įgyvendinimui, atliekami ir sutartys sudaromos neskelbiamų derybų būdu, jas vykdant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ar, kai būtina užtikrinti valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos apsaugą – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo numatytas procedūras.

8 straipsnis. Žemės naudojimas fizinio barjero įrengimui ir su fizinio barjero įrengimu susijusių darbų vykdymas

1. Teritorijai, kurioje turi būti įrengtas fizinis barjeras ir statiniai ar įrenginiai, susiję su projekto įgyvendinimu, arba kuri reikalinga patekti prie vietų, kuriose turi būti įrengtas fizinis barjeras ir statiniai ar įrenginiai, susiję su projekto įgyvendinimu, ir kuri nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nėra valdoma valstybės, projekto užsakovo ar projekto vykdytojo, šiuo įstatymu yra nustatomas žemės servitutas. Konkretus servituto dydis ir vieta, taip pat servituto turinys yra nustatomi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos.

2. Nuostoliai, kuriuos dėl servituto nustatymo ir (ar) asmenų veiklos, atliekant su fizinio barjero ir statinių ar įrenginių, susijusių su projekto įgyvendinimu, įrengimu susijusius darbus, patiria žemės savininkas ar jos naudotojas, atlyginami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Ginčai dėl nuostolių atlyginimo neturi įtakos žemės servituto nustatymui ir naudojimuisi juo.

3. Projekto įgyvendinimui reikalinga žemė gali būti paimama visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų arba valstybinės žemės nuomos ir (ar) panaudos sutartys gali būti nutraukiamos prieš terminą Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis, išskyrus Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą reikalavimą pateikti projekto galimybių studiją.

4. Su fizinio barjero ir statinių ar įrenginių, susijusių su projekto įgyvendinimu, įrengimu susijusių darbų vykdymui netaikomi:

1) Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai, susiję su visuomenės informavimu apie numatomą statinių projektavimą, projektinių pasiūlymų rengimu, visos apimties statinio projekto parengimu ir jo ekspertizės atlikimu, statybą leidžiančio dokumento gavimu;

2) Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimai, susiję su planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimu;

3) Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme ir juose įgyvendinančiuose teisės aktuose bei kituose teisės aktuose nustatyti apribojimai, susiję su statinių statyba miško žemėje, miško kirtimu ir miško žemės pavertimu kitomis naudmenomis;

4) Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme ir juose įgyvendinančiuose teisės aktuose bei kituose teisės aktuose nustatyti apribojimai, susiję su statinių statyba, kilnojamųjų objektų ir įrenginių laikymu ir naudojimu, miškų ūkio darbų vykdymu neįšalus gruntu, važiavimu ne keliais savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis;

5) Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme ir juose įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai gauti leidimą saugotinių želdinių kirtimui ir kompensuoti želdinių atkuriamąją vertę.

5. Projekto užsakovas ir Projekto vykdytojas, vykdydami su fizinio barjero ir statinių ar įrenginių, susijusių su projekto įgyvendinimu, įrengimu susijusius darbus, siekia kuo mažesnių neigiamų aplinkos būklės pasikeitimų.

TREČIASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Vyriausybė, naudodamasi jai suteiktomis teisėmis ir atlikdama pavestas pareigas, užtikrina tinkamą teisinių, finansinių ir organizacinių sąlygų įgyvendinimą, kad fizinis barjeras būtų įrengtas ne vėliau kaip iki 2022 m. _____ d..

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2021 m. _____ d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos pagal kompetenciją skaidriai ir efektyviai priima sprendimus, reikalingus šiam įstatymui tinkamai įgyvendinti.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas